

LAKIALOITE 1/2014 vp

Laki yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 53 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Yhteistoimintalain 8 luvusta ilmenee ne lain pykälät, jotka koskevat työvoiman käytön vähentämistä. Työnantajilla ja työntekijöitä edustavilla ammattiliitoilla ei ole selkeää yhteisnäkemyistä siitä, milloin ja missä aikataulussa yhteistoimintaneuvotteluissa neuvottelujen päättämisen jälkeen sovitut irtisanomiset, lomautukset ja osaaikaistamiset on suoritettava ja laitettava täytäntöön. Tämän selkeän yhteisymmärryksen puuttuminen johtuu siitä, ettei yhteistoimintalaissa ole mainintaa tästä. Hovioikeus ja käräjäoikeus ovat eräässä tapauksessa katsoneet useamman kuukauden mittaisen ajan kohtuulliseksi ajaksi.

Yritysten rakennemuutosten ja kansainvälistymisen vuoksi yrityksissä voidaan noudattaa samanaikaisesti erilaisia ilmoitusaikoja. Tämä on johtanut siihen, että yhteistoimintaneuvotteluiden alla olevissa yrityksissä on samanaikaisesti eripituisia YT-neuvotteluiden täytäntöönpanoaikoja.

Nykyisellään laki antaa työnantajalle mahdollisuuden valmistautua näköpiirissä oleviin työn ja tuotannon vähennyksiin varsin varhaisessa vaiheessa. YT-lain tarkoitus huomioon ottaen ei kohtuullinen aika voi olla kuukautta pidempi.

Jos työnantaja saisi harkita tulevia toimenpiteitä useampia kuukausia, niin päätöksiä ei voida enää tehdä käytyjen YT-neuvottelujen pohjalta. Pitkä harkinta-aika kieltii mahdollisesti siitä, että YT-neuvottelut on käyty 'varmuuden vuoksi', vaikka näköpiirissä ei mitään YT-neuvotteluja vaativaa olisikaan.

YT-päätöksiä tehdään yritysten tulevaisuuden näkymien eli lähinnä seuraavan kvartaalin perusteella. Monessa yrityksessä YT:t ovatkin jatkuvasti päällä. Kun ensimmäiset annetaan tiedoksi, käynnistetään lain sallimissa rajoissa jo seuraavat päälle. Tämä tuskin oli lainsäätäjän tahto, kun yhteistoimintalakia säädettiin. Osan ongelmasta ratkaisisi kiinteä lakiin sidottu ilmoitusaika, jonka jälkeen YT:t on viimeistään pantava täytäntöön. Käytännössä tämä tapahtuisi niin, että yhteistoimintalain 8 luvun 3 pykälää muutettaisiin siten, että ilmoitusaika kävisi suoraan pykälästä ilmi.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 53 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) 53 §:n 1 momentti seuraavasti:

53 §

Työnantajan selvitys

Täytettyään tässä luvussa tarkoitetun neuvottelovelvoitteen työntantajan on esitettävä kohtuullisen ajan kuluessa, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluttua, henkilöstöryhmien edustajille yleinen selvitys yhteistoimintaneuvottelujen perusteella harkittavista päätöksistä. Selvityksestä tulee käydä ilmi, neuvotelluista asioista riippuen, ainakin irtisanottavien, lomautetta-

vien ja osa-aikaistettavien määrät henkilöstöryhmittäin, lomautusten kestoajat sekä minkä ajan kuluessa työnantaja aikoo panna toimeen päätöksensä työvoiman käytön vähentämisestä. Selvitys on annettava kaikille henkilöstöryhmille samanaikaisesti.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

Helsingissä 7 päivänä helmikuuta 2014

Jukka Kärnä /sd